

Heliamphora macdonaldae – zapomenutá heliamfora

Pátá spávek pátá Radek Kastner

[12.10.2008]

Aktualizováno [03.02.2009]

```
@font-face {
font-family: SimSun;
}
@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}
Začátek 20. století představuje období objevů a zkoumání – ať už, kdy obraz naší planety začal nekomple-
tně plně znázorněn. Guyanská vysočina ve Venezuele, severní Brazílie a Guyana ležící v popálené
badatel – ať odlehlejší země, která v období obrovských náhorních plošin, začal pouze několik se p-
rozkoumat nebo pojmenovat.
```

```
@font-face {
```

```

font-family: SimSun;
}
@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}ObrovskÃ© srÃ¡jzy stolovÃ© hory Mount Roraima

```

FotoÃ©Stewart McPherson

```

v\:* {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}
o\:* {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}
w\:* {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}
.shape {
BEHAVIOR: url(#default#VML)
}

```

```

@font-face {
font-family: SimSun;
}
@font-face {

```

```

font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
PRE {
FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-
pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-
link: "Formátovan½ v HTML Char"; mso-bidi-font-family: "Times New Roman"
}
SPAN.FormtovanvHTMLChar {
FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-
US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-link: "Formátovan½ v HTML"; mso-style-name: "Formátovan½ v HTML
Char"; mso-style-locked: yes; mso-ascii-font-family: "Courier New"; mso-hansi-font-family: "Courier New"
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}Dokonce i ve chvli, kdy v Evrop zuá™mila II. svtovej vjilka, nebyl jejt, ani objeven gigantick½ horsk½ hÁ™eben M
kter½ se tyÁ- do v½je pÁ™es tÁ™mi kilometry. Guyansk½ vysoina zÁstjvala nepopsan½m mÁ-stem na map. Á V
1928 zapoali americk½ botanik Henry Gleason a jeho kolegovÁ© impozantnÁ- cestu do odlehlÁ© provincie, aby
prozkoumali májlo znÁjm½ vrchol zvan½ Cerro Duida, kter½ leÁ¼Á- vÁ srdci venezuelskÁ© Amazonie, stovky kilometrÁ-
Caracasu a od v½ech nadjÁ- na zjchranu. PÁ™edtÁ-m byla hora navjÁtÁ-vena pouze hrstkou nÁjhodn½ch nÁjvÁjtÁvnÁ
jejÁ- vrchol zÁ stal neprozkoumÁjn a neznÁjm½. Á PÁ™mekÁ¼ky nÁjvÁjtÁvy tohoto izolovanÁho koutu jÁ¼nÁ- Ameriky
skutenosti podobnÁ©, jako je tomu stÁjle i dnes á€ povodÁ- Á™eky Orinoko a jeho pÁ™Á-tokÁ- je pÁ™eruÁjovÁjino peÁ™
prudk½mi vodopÁjdy, siln½mi proudy a skalnat½mi májla-inami a zem½ postrÁjdÁj cesty jakÁ©hokoliv typu á€ strmÁ© h
hlubok½ Á°dolÁ- a prÁrvy, dÁlajÁ- cestovÁjnÁ- extrÁmnÁ nÁjroÁn½m. VÁ takto odlehl½ch mÁ-stech musÁ- bÁ½t veÁj
vybavenÁ- a zÁjsoby nesený sebou á€ vÁtÁjinou lidmi á€ jmenovitÁ mÁ-stnÁ-mi indiÁjny. Á Gleasonova expedice zapoala
na Álunech, avÁjak jakmile se Á™Á-ÁnÁ- tok zmenÁjil do podoby májlk½ch Á™Á-Áek a nakonec se stal nesplavn½, expe
vyrazila pÁjky a zapoala tak t½dny nÁjroÁnÁ©ho pochodu hustou, temnou guyanskou dÁ¼unglÁ-. Po t½dnech usilovn
putovÁjnÁ- se objevila Cerro Duida na dohled, ale na rozdÁ-l od bÁ¼nÁ© hory, tato byla obkrou¼ena na v½ech stranÁjch t
kolm½mi skalnÁ-mi stÁnami a tak byl Gleason pÁ™inucen nalÁ©zt nÁjakou prÁrvu ve skalnÁ- stÁnÁ a eventuÁjnÁ tak
dosÁjhnout vrcholu tÁto tajemnÁ© nÁjhornÁ- ploÁjiny. Á Po dosa¼enÁ- cÁ-le svÁ© cesty posbÁ-ral a uchoval Gleason exe
velkÁ©ho mnoÁ¼stvÁ- nov½ch rostlin½ch a Á¼ivoÁiÁjn½ch druhÁ, kterÁ© ho na vrcholu hory obklopovaly á€ druhÁ,
nikdo pÁ™ed tÁ-m nevidÁl. Mezi mnoÁ¼stvÁ-m Á¼asn½ch objevÁ byly tÁ™i zajÁ-mavÁ© maso¼ravÁ© rostliny, kterÁ©
pojmenovÁjny Heliamphora tatei, Á Heliamphora tyleri a Heliamphora macdonaldae. Á Heliamphora tatei je pravdÁ-podobnÁ
nejpozoruhodnÁjÁ- á€ je unikÁjtnÁ- a obvykle roste na vysok½ch dÁ™evnat½ch stoncÁ-ch, dlouh½ch a¼ dva metry.
naplnÁnÁ© maso¼ravÁ© listy vytvÁjÁ™Á- kompaktnÁ- rá-Á¼ici na vrcholu vysokÁho stonku a tak ÁnÁ- nÁjpadnÁ nad ob
kÁ™ovinatou vegetacÁ-. Listy H. tateijsou velkÁ©, (a¼ 25 - 35 cm dlouhÁ©), nÁjlevkovitÁ© a jasnÁ zbarvenÁ© (pÁ™evlÁjdÁ
zelenÁj sÁ variabilnÁ-m Áerven½m vybarvenÁ-m). VnitÁ™ek listÁ- (IÁjÁek) je pokryt Á™adami krÁjtk½ch, dolÁ-smÁÁ™u
chlupÁ, i kdy¼ u nÁkter½ch jedincÁ se tÁjhne vnitÁ™nÁ- zadnÁ- ÁjstÁ- smÁrem dolÁ-hol½ pÁjs. Á Heliamphora tyler
pova¼uje za varietu H. tatei a dnes se nepova¼uje za platn½ samostatn½ druh. JejÁ- listy jsou do znaÁnÁ© mÁ-ry stejn
jako ty u H. tatei á€ jedin½m patrn½m rozdÁ-lem se jevÁ- tvar á€žnektarovÁ©ho v½bÁ¼kuá€ á€ je to nektar obsahu
l kdy¼ se zdÁj, Á¼e rostlina pojmenovanÁj Gleasonem jako H. tyleri, se liÁjÁ- od H. tatei tÁ-m, Á¼e obvykle neroste na
vzpÁ™Á-menÁ©m stonku, byly objeveny daljÁ- variety H. tatei na okolnÁ-ch horÁjch (zvlÁjÁjtÁ potom na Cerro Avispa a Cerro

```

Aracamuni), která sblíží - rozdělí a naznačuje, že rostlina kdysi pojmenovaná H. tyleri je - stá - rod - druhu H. tatei. Situace kolem heliamfory " H. macdonaldae " je nicméně daleko složitější. Typová macdonaldae nalezená na Cerro Duida odlišná od heliamfor pojmenovaných Gleasonem jako H. tatei a H. tyleri. H. macdonaldae roste jako kompaktní - rýžice na zemi, stejně jako další druhy heliamfor, vyjma H. tatei. Pálivostná zjištění starší - exempláře H. macdonaldae krátké, polohavý stonek, podobný jako u druhu H. neblinae ale vel odlišný od onoho vzpřímeného, dřevitého, který má ve zvyku vytvářet H. tatei. Mimoto jsou také listy H. macdonaldae jedinečné svou morfologií - (stavbou) a zbarvením. Vnitřní strana listu je holá, vyjma ozká linky jako vypadající chlup, který lemují - obvod otvoru lásky. Nektarová vlnka je kuřelovitá, ale zadní - stá - prodloužená, jako je tomu u H. tatei a možná nejvíce nepřípadně ze svého je interier listu, který protká - vybarvenou, červenou nebo purpurovou silnatou, která se pálivě na některých mástech do karm - nově " z která je jedinečné v celém rodu. Vnější strana listu je shodně - luteá a nektarová vlnka je z

Vlevo a vpravo málo známí, ale velmi krásná Heliamphora macdonaldae

Foto © Stewart McPherson

```
@font-face {
font-family: SimSun;
}
@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman", "serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
A:link {
COLOR: blue; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-unhide: no; text-decoration: single
}
SPAN.MsoHyperlink {
COLOR: blue; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-unhide: no; text-decoration: single
}
A:visited {
```

```

COLOR: purple; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-priority: 99; text-decoration: single; mso-style-noshow: yes;
mso-themecolor: followedhyperlink
}
SPAN.MsoHyperlinkFollowed {
COLOR: purple; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-priority: 99; text-decoration: single; mso-style-noshow: yes;
mso-themecolor: followedhyperlink
}
PRE {
FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-
pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-
link: "FormÃ½tovanÃ½ v HTML Char"; mso-bidi-font-family: "Times New Roman"
}
SPAN.FormtovanvHTMLChar {
FONT-FAMILY: "Courier New"; mso-fareast-font-family: "Courier New"; mso-style-unhide: no; mso-fareast-language: EN-
US; mso-ansi-language: EN-GB; mso-style-link: "FormÃ½tovanÃ½ v HTML"; mso-style-name: "FormÃ½tovanÃ½ v HTML
Char"; mso-style-locked: yes; mso-ascii-font-family: "Courier New"; mso-hansi-font-family: "Courier New"
}
.MsoChpDefault {
FONT-SIZE: 10pt; mso-fareast-font-family: SimSun; mso-style-type: export-only; mso-default-props: yes; mso-ansi-font-
size: 10.0pt; mso-bidi-font-size: 10.0pt
}
DIV.Section1 {
page: Section1
}

```

V roce 1978 se Magure rozhodl redukovat *H. macdonaldae* na varietu *H. tatei* (*H. tatei* var. *macdonaldae*) a o Å½est let pozdÅ½ji ji Steyermark pÅ½ejmenoval na pouhou formu tohoto druhu (*H. tatei* f. *macdonaldae*). Jakmile byly uÅ½inÅ½eny tyto taxonomickÃ½ zmÅ½ny, rostlina zmizela zÅ½ literatury a zmiÅ½ovalo ji pouze nÅ½kolik mÅ½jlo zdrojÅ½.

```

@font-face {
font-family: Cambria Math;
}
@font-face {
font-family: @SimSun;
}
@page Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin: 35.4pt; mso-
footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; }
UNKNOWN {
FONT-FAMILY: SimSun; panose-1: 2 1 6 0 3 1 1 1 1 1; mso-font-alt: å½; mso-font-charset: 134; mso-generic-font-family:
auto; mso-font-pitch: variable; mso-font-signature: 3 680460288 22 0 262145 0
}
P.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
DIV.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:
SimSun; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-unhide: no; mso-style-qformat: yes; mso-fareast-
language: ZH-CN; mso-ansi-language: EN-US
}
A:link {
COLOR: blue; TEXT-DECORATION: underline; mso-style-unhide: no; text-decoration: single
}

```


© Stewart McPherson

T: Radek Kastner